

Az előfizetés ára:

1 egész évre 8 fr
 1 fél évre 4 frt
 1 negyed évre 2 frt
 Kérjegyzőknek és néptanítóknak
 Egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
 Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetlenni és egyes lapjeldá-
 nyokat venni lehet a kiadóhiva-
 talban. Traub E. és társa. Valentin
 Károly, Böhm M., Luzsovicz L.
 Veldinger N.
 üzletében és a fődohánytőzszben.

A hirdetések ára:

Mindenkor arjegyzők szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 k.
 Nyílttörben egy sor . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

Hirdetéseket elfogad: Külföldön
 Bareck J. és Társa Erfurtban.
 Haasenstein és Vogler, Steiner A.
 Hamburgban, Daube G. L., Knoil
 Ignác Frankfurtban, Oppelik A.
 Schalek Henrik, Mosse Rudolf
 Bécsben. Magyarországon: Neu-
 berger és Braun, Goldberger A.
 V., Lang Lipót, Schwarz Gyula
 Somogyi E. „Első magyar nemzet-
 közli irodá”-ja Budapestben, kiadó
 hivatalunk és Janovszky H. király-
 utczában levő hirdetések felvétel-
 irodája Pécssett.

<p>Megjelen hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.</p>	<p>Szerkesztőség: Király-utca 20. sz. Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.</p>	<p>Kéziratok nem adatnak vissza.</p>
---	--	--

A gyermekhalandóság a városi főorvos kimutatása alapján.

Magyarországon az, ki az egészségügy körül csak egy hasznavehető gondolatot is nyilvánít, sokkal nagyobb érdemeket szerez magának, mintha az országgyűlésen vagy a megyei gyűlésen órahosszat tartó dictionokban kesereg az ország pusztulásán.

Ha bajok vannak az országban és vannak, mert mindenütt a világon vannak, akkor gyógyítani kell azokat és ezek között első sorban az egészségügyön kell javítani, mert ez az országnak körülbelül a legfőbb baja.

Magyarország gyors haladásra van utalva, mert a fejlődő európai államok között csak ugy tarthatja meg életére nézve döntő egyensúlyát. A haladás azonban nagy, szaporodó és egészséges emberanyagot tételez fel. Az emberanyag nemcsak szellemi, de anyagi tőke is; e két tőke nélkül pedig nem képzelhető haladás és még kevésbé az előttünk levő nyugati culturáncpek elérése.

Sajnos és szomorú dolog, hogy egészen a legujabb időkig hazánkban a közegészségügy az állami és nem állami kormányzatnak mostoha gyermeke volt.

Ujabb időben az állam, illetőleg a kormány törekszik ugyan minden régi mulasztást kipótolni, de a társadalom nagyrészben most is bűnös közönynyel nézi országunk közegészségügyi bajait.

A városokban még csak történik valami, ámbár itt sem annyi, mint amennyit a városok műveltebb társadalmától elvárni lehetne, de a vidéken, directe a megyékben, mondhatjuk, hogy semmi.

Még a legel ső lépés, t. i. a kellő orvosi létszámról való gondoskodás sem történt meg. Hány körorvosi állomás marad éveken át betöltetlen? Hány ember pusztul el ennek folytán, kit idejében alkalmazott orvosi segély mellett meg lehetett volna menteni? Pedig milyen szép tere nyílnék a megyének a közegészségügy terén eredményeket felmutatni!

Az ország ezen közegészségügyi állapotai kényszeritenek arra, hogy

városunk főorvosa által e lap január 10-iki számában közölt közegészségügyi kimutatásnak a gyermekhalandóságra vonatkozó tételével foglalozzuk.

E kimutatás szerint ezen utolsó félévben született 529 gyermek. Ellenben meghalt az élet első évében 147 és 1—5 éves korban ugyanezen félévben 32, tehát 179 gyermek 5 éves koron alul halt meg azon idő alatt, mely alatt 529 született.

Ez 33⁴/₅%, azaz majdnem 34%₀ vagyis azon gyermekek közül, kik 1—5 éves korban vannak, 100 közül 34 hal meg Pécssett.

Ez történik Pécssett, hol majdnem 1000 emberre esik egy orvos és hol a szülők oly műveltségi fokon állanak, miszerint lehetetlenség feltételezni, hogy legesekélyebb mulasztást is követnének el a beteg gyermekek gyógyítása körül.

Hogy mégis a gyermekhalandóság ezen 34%₀-ot éri el, ez abban lelheti magyarázatát, hogy e számnak tetemes részét a külvárosok műveletlenebb

A „Pécs” tárczája.

Különbféle évek, évsorozatok, naptárak.

III.

A történelmi időszámításoknál különösen figyelembe veendő, hogy minő évsorozatba tartozik az illető évszám. Általában a művelt világban el van fogadva a Krisztus születésétől számított évsorozat, melyre könnyű le-szen valamely más évsorozat (aera) évszámát átváltoztatni, ha tudjuk, hogy a kérdéses évszám aerája ezen Krisztus-féle aera előtt, vagy után hány évvel keletkezett. Felosztjuk az aerákat nem keresztény és keresztény aerákra.

- Nem keresztény aerák:
- 1) Aera Olympiadum. Az olympusi játékoktól veszi nevét, négy éves évkörök számít. Az első olympusi játéktól, Kr. e. 776. év július havával kezdődik.
- 2) Fülöp-féle aera. Nagy Sándor halála napjával kezdődik Kr. e. 324. év február 18.
- 3) A Seleucus. Seleucus Nagy Sándor egyik hadvezérének Babilonba vonulásával kezdődik Kr. e. 312. évben A keleti népeknél ezen évről szélesesen el volt terjedve.
- 4) Nabonassar-féle aera. Nabonassar

Bar Babilonia első királyának trónralépésével Kr. e. 747. év november 5-én kezdődik. — Hypparchus és Ptolomeus ezen aerát használják műveikben.

5) Héber aera, tulajdonképen a világteremtés aerája, Mózes pentateuchusán alapszik. Ezen évről megállapítására nézve igen ingadozó a vélemények. Teljesen más eredmény jön ki, ha a szentírás héber (eredeti) vagy görög (alexandriai fordítás) szövegét vesszük kezünkbe. A héber szövegre támaszkodva, a világ teremtésétől Krisztus születéséig Scaliger és Calvisius 3950 évet hoznak ki; Petavius 3984; Usser 4182; Frank 4182. A Kr. u. a IV. században első Hiller rabbi a Seleucia évsorozat előtti 3451. évre helyezi a világ teremtését, vagyis a mai időszámítás kezdete előtti 3761. évre. (A zsidóknál maig is ezen aera irányadó az egyházban, miért is ök 1885. évben Kr. után 5645. évet számítanak a világ teremtésétől fogva.) Általános azon vélemény (a biblia nyomán), hogy a világ teremtésétől Krisztusig 4000 év telt el, a kik pedig a szent írás görög szövegére támaszkodnak, azok 5000—5500 év között tévedeznek. Panodorus egyptomi szerzetes (Theophilus alexandriai érsek kortársa) 5493 évet állapít meg Krisztusig. Julius Africanus (221. évben Kr. u. írt művében) 5500 évre helyezi a világ teremtésétől számítva Krisztus eljövételét. A

byzancezi vagy konstantinápolyi egyház számítása szerint 5509 év folyt le Krisztusig. — Ezen aera az albánok, új-görögök, néhol a szerbknél ma is irányadó. Panodorus számitása szerinti aerát antiochiai, Julius Africanusét aethiopiai, a byzanti pedig, daczára annak, hogy Konstantinápolyból ered, mégis alexandriai aerának hívják.

6) A római aerák különböző epocháktól számitatnak. a) Aera urbis (Romae) condita (a köztársasági aera), mely Kr. e. Varró számítása szerint 753, Cató szerint pedig 754 évvel kezdődik. — b) Aera imperatorum, a császári évsorozat, mely ab u. e. 727-ik, Kr. e. pedig 27-ik év január 1-vel kezdődik. — c) Aera indictionum. Nagy Constantin alatt, Kr. e. 312. szeptember 1-vel vette kezdetét. Indictionnak tulajdonképen azon 15 éves korszak nevezetik, mely alatt egy földadó kivétel érvényes volt. Ezért a róla vett aera is 15 évi időközökből állott. Midőn feljegyezték az évet, ki kellett tenni az Indictio számát és hogy az illető év hányadik a 15 éves időközökben. Az Indictio számának kitétele annyira fontos volt, hogy a végrendelet a nagy I betű kihagyásával, mely az indictió jelelte, érvénytelen lön. Ezen évsorozat a római birodalomban annyira átmant a gyakorlatba, hogy a birodalom megdőlte után még Nagy Károly idejében is számítottak e szerint. — d) Julius-féle évről, mely Julius

lakóinak gyermekei szolgáltatják, másrészt, hogy az általános közegészségügyi feltételek még nálunk is nagyon sok kívánni valót hagynak hátra.

Mindenek előtt sokkal intenzívebb orvosrendészeti felügyelet alá kell venni — vagyis pontosabban kell végrehajtani a törvény azon intézkedését, melynek értelmében a legifjabb korban levő gyermekek feltétlenül az orvos által gyógyítandók.

Kétségtelen tudomást szereztünk arról, hogy a gyermek betegségét a külvárosi nép igen gyakran eltitkolja és eltitkolhatja anélkül, hogy komolyabb következményektől kellene tartania. — Az ilyeneket kimélet nélkül büntetni kell, mert csak így lesz a törvény nemes inteniója elérve.

Továbbá pontosabb felügyelet alá kell helyezni a tejárlást. A tej, mint a zsenge koru gyermekek fő tápláléka, a legkönnyebben fertőző anyag, ha tisztátalan, vagy hamisított. És e tekintetben nemcsak magát a tejet, de még azon helyiségeket, honnét a tej kikerül és az edényeket is, melyekben tartatik, orvosrendészeti felügyelet alá kell helyezni. Persze ezen a falusi bíró el fogna mosolyogni, de ez elengedhetetlen kötelesség, ha egészséges tejjel akarjuk gyermekeinket táplálni. Mindenesetre sokkal nagyobb érdemeket szerez magának az emberiség körül azon rendőr-közeg, mely egy szennyes, fertőzött istállót rendbeszedett, (mert ez által esetleg 10—20 gyermek egészségét, sőt életét menti,) mintha a városház falának támaszkodva elmélkedik a világ mulandóságáról.

Fontos tényező a gyermekhalandóság csökkentésére továbbá az egészséges lakás és az egészséges víz. A víz, főleg a nyári hónapokban valóságos botrányt képez városunkban. Nemcsak hogy kevés a víz, hanem oly meleg és legnagyobb részt annyira telve szerves anyagokkal, hogy a legedzettebb organismust is próbára teszi. Gondolható tehát, milyen befolyással van a vízhiány és a rossz víz a gyermekek szervezetére. A vízvezeték ügye, úgy látszik, csak oly formán halad, mint a cigánydi árendás lova: egy lépést előre, kettőt pedig hátra.

Végül a gyermekhalandóság csökkentése szempontjából fel kell említenünk a köztisztaság kérdését, melynek iszonyu állapotáról mi már sokszor írtunk és mely váróusunknak méltán szenny-foltját képezi.

Ha mindezekre kellő figyelemmel leszünk, kétségtelen, hogy a gyermekhalandóság ama 34⁰/₁₀-át felére le fogjuk szállítani és már ekkor is kimondhatatlan nagy szolgálatot tettünk a közügynek. (Medicus).

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház a karácsonyi ünnepek után 10-én, szombaton tartá ülést, melynek tárgya a földmivelés-, ipar és kereskedelemügyi ministerium költségvetésének tárgyalása lett volna, minthogy azonban Széchenyi Pál gróf földmivelési ministert Ő Felsége magán kihallgatásra magához hivatta, kérelmére a költségvetés tárgyalása hétfőre halasztott s a képviselőház rövid ülés után, az elnöki előterjesztések s néhány lényegtelen interpelláció megtételével eloszlott. A fentebb említett magán kihallgatáson Ő Felsége a minsternek azon örvendetes ígéretet tette, hogy az országos

kiállítás május 2-ikán személyesen fogja megnyitni.

Gróf Széchenyi Pál földmivelési minister a képviselőház 10-iki ülésében nagy terjedelmű és gonddal készült törvényjavaslatot terjesztett be a „vízi-jog“-ról, mely az ide vonatkozó kérdéseknek csaknem mind-egyikére kiterjeszkedik. A törvényjavaslat egy 21 tagu bizottsághoz utasított.

Magyarország áruforgalma az 1884-ik év szeptember havában volt: Bénozata Ausztriából 2151 darab, 888,326 méter-mázsa, a többi országokból 40,751 darab, 346,936 mmázsa. Összes behozatal: 42,902 darab, 1,235,262 mmázsa. Kivitel Ausztriába 267,153 darab, 2,082,686 mmázsa, a többi országokba 3,849,534 darab, 729,681 mm. Össze. kivitel: 4,116,687 darab, 2,812,367 mmázsa.

A horvát választási törvény értelmében Horvát-Szlavonországban azok, kik közvetlen választói joggal nem bírnak, saját kebelükből választófőriakat választanak, mi minden három évben történik s az így megválasztottak azután az állandó választói névjegyzékbe beiktattatnak. Sok kerületben e választó-férfiak száma oly nagy, hogy a döntő hatalom az ő kezökben van. Megbízásuknak határideje letelvé, az új választó-férfiak választása f. hó 12-ikén történt.

A megüresedett tanádi kerület képviselőjévé egyhangulag Péchy Andor, a szabadelvű-párt jelöltje választott meg.

Gróf Khuen Hédervár horvát bának Horvát-Szlavonország beosztására és közigazgatására vonatkozó reform-terveiről az „Agrar Zeitung“ a következőket írja: A nemzeti párt 9-ikén tartott klub-ülésén a bán kijelenté, hogy ő a rendkívül heves párt-küzdelmek ellenére is Horvát-Szlavonország politikai beosztásának és igazgatásának égetően szükséges reorganizációját éber figyelemmel kíséri s annak megvalósítására folytonosan működik. Egyszersmind tudatá a párttal, hogy a reorganizatorra vonatkozó javaslatok, melyek a kerületek jobb beosztására és a volt határ-örvidék végleges bekebelezése következtében szükségessé vált beolvasztására vonatkoznak

Caesar alatt a róla elnevezett római naptár javításától Kr. e. 46. évtől számítva. — c) Aera post Actium, az actiumi ütközettől számítatik, mely ab u. e. 724; Kr. e. 29; Julius-féle időszámítás szerint pedig 16-ik évben történt. Az év augusztus 29-én kezdődik. — f) Az aera Diocletiana, mint a vértanuk aerája a keresztény aerák közt leszen felemlítendő. Szokásban volt ezen kívül még a rómaiaknál a köztársaság alatt a consulok a császárság alatt pedig az imperatorok uralkodása idejétől számítani az éveket.

7) „Hedsra,“ vagy arab-török időszámítás. Abdul hassan Kusarnak „Zids-eldsami“ című munkája I. 2. fejjel így hangzik: „Az arab évrénd kezdete csütörtök, még pedig azon év kezdő napja, melybe a próféta futása esik. Ez a nap a dsí 'l-karnin (vagyis a seleuci évrénd) 933 ik éve, Tuamur havának 15. napja.“ A mi időszámításunk szerint (t. i. Kr. u.) 622. év július 25 (mások szerint július 16.) Ezen évréndet fogadták el a törökök is III. Omár kalifa rendeletére.

8) A dselaleddin-féle aera, mely Perzsiában és Indiában némely helyeken még most is honos. Ezen évréndet Dselaleddin, a seldsukok feje hozta be. Kr. u. 1077. év mártius 12-vel kezdődik.

9) A perzsza aera vagy a Jezdegird-féle évrénd, mely III. Jezdegird perzsza sah

kormányra léptével kezdődik, mint ők számítják, Abdul hassan Kusar szerinti hedra évrénd 11 évének Rebbi-el-awwel hó 22-ével. (Kr. u. 632 év június 16.) Ezen időszámítás előtt szintén volt a perzsáknak külön aerájuk, mely 226. évben kezdődik Kr. e.

10) A tyrusi időszámítás. A tyrusiak az előtt a seleucida naptárt és évréndet használták, azonban Bala által felszabadítottván, önkormányzatot kaptak és új évréndet hoztak be. Ezen évrénd a seleucidák évréndjének 186. esztendejével veszi kezdetét, azaz Kr. e. 125. év okt. 29-ikével.

11) A spanyol aera, mely miként a Lebrije talált siremlék mutatja, Kr. e. 38-ik évvel kezdődik.

Keresztény aerák. A jelenleg már az egész művelt világban elterjedt Krisztus-féle aera csak a XI. században lett a pápa által elfogadva. A keresztény népek különféle aerák szerint számították éveiket. A keleti keresztényeknél használatban volt:

1) A seleucus-féle évrénd Kr. e. 312. év őszétől számítva.

2) Az antiochiai aera, ezt tulajdonképen már a rómaiak is használták. Ezen aera a pharsali csata emlékére, mely Kr. e. 48. év október elseje volt, ezen eseménytől számítatik.

3) Az örmény aera, melyet a Dyoniusius évrénd előtt használtak az örmény keresztények, Kr. e. 551. évvel kezdődik. Éveik csak 30 hónapokkal bírtak.

4) Byzanci aera (albínok, szerbek, uj-görögöknél még most is, sokig az oroszoknál is), mely a világ teremtését veszi kiindulási pontul és egész Krisztusig 5508 évet számlál.

5) Az abessiniai vagy kopt aera megegyez a Diocletian félével, a 284. év aug. 29-ikével kezdődik Kr. u.

6) Az ábrahám-i időszámítás fordul elő Özséb és Idacius keresztény írők krónikáiban. Ábrahám patriarcha megházasításával Kr. e. 2015. évi októberre veszi kezdetét ezen aera.

7) Az alexandriai „Chronicon“ szerzője Krisztus menyemeneteltől számítja éveit, miért is ezen időszámítás a scensio aerájának nevezetetik, mely 34 évvel később kezdődik, mint a „post Christum natum aera.“

8) Nagy divatban volt sokig a keresztényeknél a vértanuk aerája, mely Diocletian császár trónra léptével, ki alatt legelőbb keresztény halt vértanui halált, 284. évi aug. 29-ikével kezdődik Kr. u. Az abessiniai és koptus keresztények ma is ezen aerája szerint számítanak.

valószínűleg a tavaszi ülészek alatt, de mindenestre még ez évben alkotmányos tárgyalásra a tartomány-gyűlés elé terjesztnek. E politikai reformokkal kapcsolatban a községek terheinek könnyítését célzó javaslatok is fognak előterjesztetni s csak azután fog tárgyalatni az új választási törvény. A bán nyilatkozatai a klubban igen kedvező hatást eredményeztek s bizonyára az egész országban tetszéssel és megnyugvással találkoznak.

Levelezés.

Beremend, 1885. jan. 8-án.

Tekintetes Szerkesztőség!

„Atdál uram esőt, de nincs köszönet benne.“ Így sóhajtozunk mi beremendiek napokint karcsony óta, a midőn „onnan felülről“ kedves „Christkindli“-vel — az ujonnan kinevezett postamesterrel: B. J. kisasszonnyal bennünket meglepni kegyesek voltak. Hogy a sok alkalmas pályázó közül miért lett a legalkalmasabban kinevezve, nem kutatjuk, jóllehet ind scretiét nem követnénk el, ha megsugnók, hogy a Fama szárnyain hozzánk is eljutott ama hír, hogy Julesa kisasszony azért lett beremendi postamester, mert különben fivérét volt állomásába be nem ültethették volna. De ily mende-monda bennünket mitsem érdekel, azonban annál többet a postamester kisasszony, ki a jelenlegi állomásával összekötött kötelességeknek alig, avagy épen nem képes megfelelni; amennyiben magyarul írni alig tud, a német s a sokác-nyelv s olvasáshoz pedig annyit ért, mint akár a hajdu a harangöntéshez.

Hogy pedig nálunk a német s a sokác nyelvnek némi ismerete szükséges, s ezt a kinevezendő postamester részéről „conditio sine qua non“-ul tekinteni kellene, beláthatja mindaz, a ki tudja, hogy a ber. postahivatalhoz mily községek tartoznak. U. i. ezen postahivatal áll: 1) Beremend 807 németajku, 435 gör. kel. vallású, (sokác-nyelvű) 230 magyar nyelvű és 36 mózes vallású (mind

német anyanyelvű), 2) Petárda 1025 sokác, 12 mózes vallású, 3) Kassád 645 sokác, 10 mózes vallású, Torjanca 580 sokác, 10 mózes vallású, 4) Uj-Bezdn 510, $\frac{3}{4}$ rész magyar és $\frac{1}{4}$ rész német ajku lakósaiból. Tehát a ber. postahivatalhoz tartozó községek lakóinak legnagyobb része a sokác — legkisebb részök pedig a magyar nyelvet beszéli.

Ezért ugyan nem kívánjuk mi, hogy német sógoraink, vagy pedig horvát „drága“ testvéreink közül ide valakit átlátnáljanak, hiszen ugy is elegendő bajunk van velök, ha a Lajthán s a Dráván tul maradnak; valamint az sínes inyünkre, midőn kereskedőink és uradalmaink üzleti s egyéb összekötéseikben kizárólag a német nyelvet használják, azonban míg e tekintetben viszonyaink jobbra nem fordulnak, a tényleges állapottal meg kell alkudnunk, ha a medusa fő által előidézett jelenetek tanui lenni nem óhajtunk. Hiszen a postamester kisasszony leginkább restelleni fogja, ha valamely német vagy sokác atyafi betoppánván hozzá, bizonyos ügyben kérdezősködi — s oly tableau tárul fel előtte, a melyben az egyik fél ámulbámul — a másik pedig irul-pirul!

Még az ily kedves (?) képek élvezését sem irigyelők tőle, ha a közönség jogos s méltányos kívánalmait figyelmen kívül nem hagyán, ha inkább az ész s a jog szavára mint szívének sugallatára hallgatna! Ki Beremend hosszú-hosszu tekereshez hasonló sáros utcáját ismeri, joggal megkövetelheti, hogy a postahivatal a nagy közönségnek könnyen hozzáférhetővé tésseék. Mit szólna a pécsi művelt közönség, melynek zöme a belvárosban van koncentrálva, ha a postahivatal Pécsset a külváros egyik piszkos, félreeső utcájában állíttatnék fel? Nem reklamálná jogát? Bizonyyal.

Igy Beremend levelező közönsége s hivatalai, melyek mind egy helyen, mint a sugarak a gőcpontban, egyesülvék, joggal megkövetelhetik, hogy a postahivatal ott legyen, hol a levelezők a legnagyobb contingenst szolgáltatják. Már pedig a beremendi postamester ott ütötte fel hivatalát — ro-

konai syren hangjára hallgatva, — ahol a correspondenseknek csak 2% létezik, mitsem hallgatva a műveit osztály s a többi 98% kérésére, hogy a hivatalt a közönség legnagyobb részének hozzáférhetőbbé tegye, tekintetbe sem véve a külső falvak lakóinak nagyon is méltányos igényeit, kik mind Beremend alsó részén juthatnak a faluba, — míg ellenben ő a falu felső részén hivataloskodik. S ezért nem csoda, ha meggondolatlan ténye által a ber. társadalom Scylla s Charibide közé jutott, mert ily helyzetben okvetetlenül vagy rokonaival vagy pedig a közönség érdekében jó összeütközésbe. Ugy látszik, hogy maga is belátta hibáját, azért a beremendi intelligentia által nagylelkűen felajánlott lakpénz különbözet árán a focushoz közelebb jönni szándékozott, ha ettől kedves rokonaival vissza nem tartják vala! Tehát méltányos, jogos igényeink ismét a sutba kerültek a tek. postamester kisasszony azon nyilatkozata óta, hogy „ott lent drágább a koszt,“ mintha bizony a kisasszony fel nem sétálhatna rokonihoz „kosztra,“ vagy pedig azt óhajtna, hogy Beremend közönsége még „czukkedli“-vel csalogassa, traktálja? No erre ugyan még nagyon sokáig várakozhatik, mert Beremend ily uri passiora nem elég gavalér. Különben is tudnia kellene, hogy minden hivatal a népért, nem pedig a nép a hivatalért van! Mi pedig e sorok által a postagazgatóság figyelmét egy anomáliára akartuk felhívni s igazságszeretetétől elvárjuk, hogy az egész ügy megvizsgálása után az érdekelt közönség méltányos igényei kielégítve leendenek. Videant consules!

Egy a protestálók nevében

Philippovics

Felhívás

az 1885-ik évi endapesti általános kiállításon résztvevő magyarországi bortermelőkhöz.

Az 1885. évi országos kiállítás borászati csarnokában levő 7 (hét) borkóstoló fülke egyenkint 6 frt havi átalány összegért bérbé adatik. Ezen fülkékben az azokat bérbé vevő kiállító jogosítva van saját termésű borait

A nyugati keresztények — más idő hiányában — az első századokban a consulo-
k és az előtt a császárok trónra lépte szerint számították éveiket. Ez divatozott egész a VI. századig. Ugy, hogy Nagy Károly nem akarván megzavarni az időrendet, a consul nevet ismét felvette.

A III. században nyugaton is némelyek a Diocletiana aera szerint kezdték számítani az éveket, azonban nem lett általános. Legközönségesebb (és csak hivatalos okmányokban, és az Indictio 15 éves időköre szerepelnek, mint évszámok, melyet Nagy Constantin hozott be 312. szeptember 1-vel.

Spanyolországban divatozhatott azonban az „aera Hispanica,“ miként azt Izidorus püspöknek, ki a VII. század első felében élt, emléktáblája mutatja, melyre 465. év Kr. u. tebut a VII. század második fele van vésvé, melyből azonban 38 év levonandó, miután a spanyol aera Kr. e. 38 évvel kezdődik.

Csak nagy kérdés terjedt el a mai időszámítás, a „post Christum natum“ vagy az „Aera Donysiana.“ Ezen aera kezdője Dionysius Exiguus római tudós volt 532. évben Kr. u. Dionysius Exiguus ezen aera Kr. u. születési éve alapján január elsejétől való számítás mellett akként állította fel, hogy azon év január elsejét, melynek deczemberében Kr. u. született, ennek születése utáni első évnek vette. Ezen kezdővé a Julius-féle

korszak 47-ik, a Róma építése után számított aera 754-ik, a 194 olimpiada 4-ik és a Seleucida évrénd 312. évének felel meg.

Ezen időszámítás Rómában az V-ik, Itáliában és Franciaországban a VII. és VIII. században terjedt el. Elterjedése különösen akkor vett lendületet, midőn Beda Venerabilis a VIII. század első tizedeiben irt „De temporum ratione,“ „De annis Dominicæ Incarnationis“ című egyháztörténeti munkáiban ezen aera t honosította meg. A „concilium germanicum“ év száma 742 év. Kr. után ezen aera szerint van alkalmazva és ugyan ez időtájban a soisierri zsinat atyái használták. Nagy Károly a 783-ban Kr. u. kiadott „diploma metteuse“-ben használja. Azonban általános csak IX. Leo pápától kezdve, ki bulláiban először használta, a XI. században terjedt el, mióta „aera vulgaris“-nak hivatik.

Ujabbán kimutatni igyekeztek, hogy Dionysius nem pontosan választotta az első évet Kr. u. után, mivel az Róma építésének nem 754., hanem 747 ik évével esik egybe és így Dionysius Kr. u. születési évét a valódnál 7 évvel későbbre teszi, mit ha kijavítunk, a most folyó 1885-ik helyett 1892. évet kellene írunk.

(Vége.)

D—cz I—f.

Az ember Darwin értelmében.

— Dr. Loewy Lipót. —

(Folovastottat a „Pécsi kereskedelmi önképző és betegsegélyző-egylet“-ben.

(Folytatás.)

A legujabb időben Darwin, a híres, csak egy év előtt elhunyt angol természettudós az, ki husz éven át tett dúsgazdag elmés tapasztalatai és az élővilágban nyert ismeretei alapján a természetállást mindinkább fejtegette, részletes adatokkal és meggyőző tényekkel támogatta s a folyton haladó tökéletesedés törvényét megilapította a létérti küzdelem s a „fajzat kivilás“ alapján. E törvény szerint mindannyi mostani élő lények idővel mindig szebb, nemesebb és magasabb alakokká és fajokká fejlődnek.

A milyen egyszerű szavakban fejezi ki Darwin eme nézetét ép oly nagy és figyelemre méltó hatással lesz nézetünkre és felfogásunkra az egész természetvilágról. Ha egy organismus idővel a körülmények befolyása által megváltozhatik, ha egy teremtmény elfajthatik és ezen fajzat tulajdonai nemzedékről nemzedékre átruházva, mindinkább fejlődnek és ez ezer meg ezeres ismétlődik, ugy hogy elvégre állandóan megmarad s mint ilyen tovább szaporodik, akkor való

pobarakint a látogató közönségnek megköszönés végett kimérni.

A kimért bor után az állami és községi adón kívül következő illetékek fizetendők, u. m.: hordókban hektoliterenkint 3 frt, 1 liternél nem nagyobb palackokban palackonként 5 krt. A fülkék egész idejére, vagy egyes hónapokra is kibérelhetők, szintugy több kiállító is jogosítva van együtt egy fülkét bérebe venni.

Az országos bizottság fenntartja magának az ajánlattevők között a szabad választás jogát, elsőbbséget biztosít azonban azon termelőknek, kik az újabb szőlőművelési módokat alkalmazzák, újabb szőlőfajokkal foglalkoznak és a világpiazcra olesó borokat termelnek.

Felhivatnak az összes bortermelő kiállítók, hogy ajánlataikat s ezen kívül a kimérésre szánt borból két-három palack bort annak feltüntetése mellett, hogy mely évbéli és milyen fajta borokat kívánnak kimérni, továbbá, hogy a kimérendő borból mily készletük van, úgy annak kijelölésével, hogy mely időszakra óhajtanak fülkét bérelni, 1885. évi február hó 1-ső napjáig az országos kiállítási bizottsághoz (Budapest, városliget) nyújtásuk be.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara területén 1885. évben tartandó orsz. vásárok névjegyzéke.

Tapasztaltatván, hogy a naptárakban közölni szokott hiányos és elavult vásárjegyzék által az érdekeltek igen sokszor tévútra lesznek vezetve, elhatározta a pécsi kamara elnöksége, hogy minden év elején közlésezi a területén tartatni szokott országos vásárok teljes és az előforduló változások szerint kiigazított s így egészen megbízható jegyzékét, melyet is ezennel a következőkben közlünk:

Baranya megye.

- Baán, márcz. 10, jun. 1, sept. 29, decz. 8.
Baranyavár, február 2, június 8, aug. 5, nov. 15.
Bükösd, márcz. 26, jun. 1, okt. 5, nov. 1.

- Dárda, jan. 2, máj. 18, aug. 24, nov. 2.
Dunaszekcső, márcz. 9, jun. 1, aug. 31, nov. 2.
Egerágh, ápril 7, okt. 12,
Gödre, márcz. 19, július 22, szept. 21, nov. 5.
Görcsöny, febr. 24, máj. 25, aug. 24, nov. 5.
Harkány, febr. 16, ápril. 20, jul. 27, decz. 7.
Himesház, ápr. 1, okt. 12.
Herczeg-Szöllős, máj. 4, nov. 25.
Hosszu-Hetény, ápr. 27, szept. 14.
Kövágó-Szöllős, ápr. 7, jun. 8.
Laskó, ápr. 20, okt. 5.
Liget, ápr. 7, szept. 1.
Mágocs, jan. 14, ápr. 18, jun. 13, okt. 7.
Maiss, jan. 20, máj. 1, aug. 29, okt. 10.
Mohács, febr. 23, ápr. 13, jun. 22, nov. 9, decz. 21.
Nádasd, márcz. 16, aug. 17.
Nagy-Harsány, jan. 13, ápr. 13, jun. 22, okt. 9.
Német-Bóly, jan. 5, máj. 11, jul. 27, szept. 7, okt. 20.
Pécs szab. kir. város, febr. 2—3, máj. 18—19, aug. 3—4, nov. 23—24.
Pécsvárad, február 9, ápril 20, aug. 12, okt. 19.
Rácz-Kozár, márcz. 7, máj. 2. jnn. 20, okt. 17.
Seilye, márcz. 2, ápr. 27, aug. 10, okt. 12, nov. 30.
Sásd, máj. 4, juli 6, aug. 31.
Siklós, márcz. 16—17, jun. 1—2, aug. 10—11, nov. 20, decz. 1.
Szászvár, márcz. 21, szept. 26.
Szent-Dienes, október 18.
Szabad-Szent-Király, máj. 15, jun. 27, szept. 21, nov. 2.
Szent-Lőrincz, febr. 14, szept. 4.
Vaiszló, márcz. 9, június 30, október 5, decz. 14.
Viszló, ápr. 1, jul. 13, okt. 26.
Villány, ápr. 4, okt. 31.
Vörösmarth, febr. 14, ápr. 4, július 6, okt. 26.

Színház és művészet.

(rn) Jókai Mór új színműve „az aranyember — minek rövid tartalmát már mult számunkban elmondtuk, már most másodsor adatott színpadunkon s mindíg rendkívül nagy közönség előtt. Az előadás eltartott fél 12-ig s a közönség, bár egy része titkon ásitozott — hősiesen kitartott mindvégig s ez nem éppen csekély feladat, a mikor állítólag ennyi idő alatt még a rétszilasi vasut is elérkezik Budapestre. Az aranyember a színpadon is csak regény maradt, azaz a regény hősei életet öltöttek, jönnek-mennek s nem ritkán elég naiv dolgokat dialógizálva mesélnek el. A mi azonban regényben érdekes, a figyelmet s képeletet lekötő, az a drámában megszűnik azaz lenni, mert regényben és drámában a hatás és annak föltételei különbözők szoktak lenni. Abban a szó és fantaszia, ebben pedig szűk korlátok közt a cselekvény játsza a főszerepet. A dialógizált „Aranyemberben“ pedig sok, nagyon sok a szó s e mellett sokkal kevesebb történet, minthogy hét képre kiterjedhetne, miért is minden elmésség és szellem mellett nem igen tud érdeket kelteni. A darabnak kétségkívül az az előnye van, hogy Jókai írta; mert a ki egyszer azon hírből áll, hogy korán kel, az bátran almatik soká. A darabot különben valóságos angol phlegmával is játszották s nem is értjük, hogy lehetett már 1/2 12-kor vége. Timárt Somogyi adta meglehetősen hidegen és egyhanguan, de annál eragadabb volt Noémi szerepében Aradi Emilia. Elismerést érdemel még Somogyiné (Teréza), Bodrogi Lina (Timea), és Gyöngyi (Krisztyán); Báthori Ilon Athaliaja pedig valaminek oly szörnyű volt, minőt színésznőtől még nem igen láttunk; már most mi is kezdünk kételkedni, hogy a kisasszony komolyan veszi pályáját.

Felhívjuk a t. cz. közönség figyelmét Holló Zsigmond rajztanár-jelölt és akad. festésre, ki már vagy egy év óta telepedett le városunkban s komolyan foglalkozik tanulmányával. A tehetséges, fiatal művész főiránya az arcképfestés s képei, miket néhány előkelő családnál láttunk, teljes elismerést érdemelnek. Legutóbb Sz. kanonok ur, ki különben protektora — arcképet festő meglepő hasonlatossággal s miután a kép legközelebb ki lesz állítva, felhívjuk rá az érdeklődők figyelmét. Lakása Papnövelde-utca 3. szám.

Holnap csütörtökön lesz színházunk kedves kis szendvénce, Bodrogi Linának jutalomestéje. Előadásra kerül Döczy klasszikus

szinü, hogy egész új állatfajok, családok és rendek származhatnak; de ha ezen ismétlődések meg nem állapodhatnak, akkor ezen fajzás eltűnik. Ezt egyes felhozott példák-l mintegy schematic illusztrálva, jobban meg fogjuk érteni. Ha például a ludnak, mely manggal, férgekkel, hernyókkal stb. táplálkozik, olyan vad tájékon meg kellene élnie, hol eledelét csak magasan vagy mélyen fekvő tárgyakról szedhetné, akkor idővel nyaka folytonos nyújtzkodása által hattyunyakat kapna s egészen hattyuvá változhatnék át, ép úgy ellenkező esetben a hattyu ludlá. Vagy vegyük a szarvast, ha azt egy bokrokban gazdag vidékről, hol eddig táplálkozott, olyan vidékre helyeznők át, hol sem fű, sem bokor és csak a magas fák lombzatával táplálkozhatnék, hol nyakát, nyelvét folyvást nyújtani kényszerítve volna, idővel, azaz jó hosszú idő, tán századok, ezredek után zsiraff lenne belőle; ellenben ha a zsiraff jó legelőre találna és nyakát nyújtani fölösleges volna, valószínűleg ép oly hosszú idő után szarvassá fajzhatnék. Ugyanezt állíthatjuk a testnek egyes alkatrészeiről is. Tudjuk, hogy az izmok munka által mindinkább erősödnek, miért is nagyon különböznek a nehéz munkával foglalkozó mészáros, tímár, kovács karjai az irnok, orvos vagy szabó karjaitól, kik karjaikkal csak könnyű munkát végeznek. Vegyük a vadkannak hatalmas

agyarait, melyekkel szakmányát megragadja, vagy magát védelmezi és agyarait a házi disznónak, melyek idővel, miután szüksége nem volt rá, teljesen eltörpültek; vagy nézzük szárnyait a mi szárnyas házi állatainknak és a megfelelő fajú vadon élő szárnyasoknak.

Ezen példák-ból kitűnik, hogy az életmezésre és védelemre szükséges eszközök, melyek az egyes állatfajoknak a természetből advák, a helyi viszonyok és életkörülményeknek megfelelőleg mindinkább fejleszthetők, vagy pedig elnyomorodnak, elsatnyulnak, úgy hogy idővel nyomai is alig maradnak; vagy pedig a modern kifejezést használva, „a létért való küzdelem“ batározza meg az egyén alakját és sorsát.

De ha áll ezen a természetből merített tétel, hogy az egyes élő lények fajai mindinkább nemesebb és magasabb rangú fajokká fejlődnek, vagy, ami ugyanaz, hogy a nemesebb állatfajok mindig alacsonyabb fajokból változtak át, akkor az ember eredetének megmagyarázásához egy nagy lépéssel közelebb értünk, akkor az ember a természetnek legnemesebb állata csakis a hozzá legközelebb álló alacsonyabb állatfajból fejlődhetett, ugyanis az emberhez hasonló m a j o m f a j b ó l.

Ne irtózzanak azért t. halgatásim! ha majdnem minden előkészület nélkül, egész hidegvérrel szemökre hányom, hogy egy négykézlábú állat lett volna ősatyánk. Hisz azért,

ha körülnézünk, hála a szerencsés körülményeknek! már nagyon is megváltoztunk a száz-ezer évek hosszu során át, úgy hogy mai nap, ha netán valamikor a vásártéren egy pávián, semimpanze vagy orangután atyafi rokonnfaji érzete büszke ötatulataiban testvéri jobbját nyujtaná, azt bátran visszaütésithatjuk és a rég kötött mesallianst el is tagadhatjuk. De ki tudja, hogy néger testvérünk, ki Közép-Afrika rengeteget lakja, vagy a csendes oceán szigetének, Polynesiának bennszülöttei, vagy az emberiség legalsóbb fokán sinlődő barbarok, a patagoniaiak, majom ősatyjukkal rokonságukat ép oly büszkén eltitkolhatják-e, mint mi, a kultura legmagasabb fokán álló európaiak?

A létért való küzdelem, melyben az erősebb mindig a gyengébbet elnyomja s melynek jellegje „Az erő a hatalom, a jog!“ nemcsak az emberi társadalomnak signaturája, de minden lénynek a földön legfőbb törekvése. sőt még az ezek országában az égi testeknél is otthonos. A létért való küzdelem, melyben minden lénynek legfőbb törekvése, az egyéniség életfenntartása nyer kifejezést, főoka annak, hogy az egyes állatfajok mindinkább nemesebbnek, magasabb képzettségű fajokká fejlődnek, melyeknek helyzete nem oly sanyaru, mert jobban megfelelnek az életcélzúnak, a létérti küzdelemnek.

Ez is oka annak, és hála legyen! hogy

vigjátéka „A csók,” mi még a bécsi Burgszínháznak is kedvenc repertoír darabja. A kisasszonyt a közönség kivétel nélkül szereti és minden fellépése alkalmával a rokonszenv s elismerés minden jeleivel szokta kitüntetni; hisszük tehát, hogy jutalomestéjén sem fog elmaradni a pártolás, mit még azért is óhajtánánk, mert anyja — Bodroginé jutalomjátéka tökéletesen eslegett, mit a jeles színésznő tán kevésbé fájlalt, mint inkább az anyja, ki oly nagy család fenntartója. A vigjáték egyik főszerepét — Carló pórfiut, a jutalmazandó iránti szíveségből Haksch Lajos, a mi ünnepi műkedvelőnk fogja játszani.

Hírek.

Az idő-járásról. A földmivelés-, ipar-és kereskedelemügyi minisztériumból beérkezett jelentések szerint a múlt napokban az egész országban lanyha időjárás uralkodott. A vetéseknek nincs takarójuk; állapotuk, különösen a koraiaké, kielégítő. A tavasziak alá egyre szántanak. Az enyhe időjárás következtében az ország sok vidékén a juhotak legelőre lehetett hajtani. Sok gazda panaszodik, hogy a kukorica az idén kevésbé tartós.

Gyászhir. P o l e z Károly es. kir. tábornok, Pécs sz. kir. város diszpolgára Nagyváradon hirtelen meghalt. Aidinger János kir. tanácsos polgármester a szomorú esetről vett értesítés után azonnal távirati uton fejezte ki a város közönségének fájdalmát és részvétét felejtethetetlen diszpolgárunk elhunytá felett s intézkedett, hogy a derék férfi koporsójára Pécs sz. kir. város nevében a város színeit előtűntető (kék sárga) szalagall ellátott koszorú tétessék, következő felirattal: **Pécs sz. kir. város közönsége — felejtethetetlen diszpolgárának.** Az elhunytban minden tekintetben kifogástalan derék és humanus katona száll a sírba, ki a boszniai hadjárataiban, mint az 52-ik gyalogezred alezredese, alatta szolgáló katonáinkkal szerető atyáknak bánt, mint méltányolva, Boszniából visszajövet, városunk diszpolgárává választott. Áldás emlékeztén.

Kütietés. Ő felsége a király Boosor Antal szegedári prépostnak a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a Ferenc József rend lovagkeresztjét adományozta.

A jogászbálon, az idei farsang első elitebálján válogatott, de nagyszámúknak éppen nem mondható közönség vett részt. A bálanya dr. Koháris Károlyné született Czvetkovics Beatrix ő nagysága leányával Arankával pont

9 órákor érkezett. A zenekar tussal és a Rákóczy-indulóval fogadta, a rendezőség nevében pedig Jobst Béla bálbizottsági elnök a bálanyának és bájos leányának két gyönyörű csokrot adott át, melyek Novotarszky Jóhru kertészetenek valóban büszkeségére válnak. Minthogy a báli vendégek ekkor már nagy részt együtt voltak, kezdetét vette a táncz s a legnagyobb jókedvvel hajnalig tartott. A fényes közönség szemlélete a szépen díszített teremben pompás látványul szolgált. A hölgyek, városunk legszebbjei, igen fényes öltözékekben jelentek meg, uralkodó szín volt a fehér, atlasz derékakkal: rózsaszínnel és kékkel váltakozva. A bálanya ruhája bordószínű kissé kivágott brocat-szővet, elől fehér csipkével s rózsaszínű atlasz csokrokkal díszítve, leányáé pedig fehér illusion szövet volt. A bálon jelen voltak: Koháris Aranka (bálanya leánya), Borovits Jolán, Buhrog Málcsi, Deceleva Zsella, Gózon Lida, Horváth Mariska, Horváth Márta, (Pécsvárad), Fridl Aranka, Kelemen Margit, Klímsa Emma (Vitézi), Korbuli Mariska, (Högyész, Tolnamegye) Lukrits Eteleka, Mezey Margit, Krupitzer Gizella, Obetkó Lujza, Paulovits Aurelia, Prökl Mihli, Platz Mihli, Sey Szilvin (Mohács), Schneckenberger nővérek, Eöry M. (Németbóly), Simon Emma, Lítke Kamilla és Jenni, Saághy Sarolta, Repits Gizella, Ratkovits Mariska, Kaiser Vilma, Vogl nővérek, Koháris Janka, (Szigetvár.) Tálassy Irma, Stirling Mariska, Koháris Károlyné (bálanya) Blum Gyuláné, Korbuli orvos neje (Högyész, Tolnamegye), Borovits Károlyné, Mutschenbacher Viktorné, Lukrits Istvánné, Deceleva Vilmosné, Seyné (Mohács), Girtl Vinczéné, Koháris Ferenczné (Szigetvár). Simon Jánosné, Vogl Jánosné. Horváth Moritzné (Pécsvárad) stb. Feltűnő volt, hogy a megyei és városi notabilitások legnagyobb részét az 52-ik gyalogezred tisztikara pedig teljesen hiányzott. A rendkívül jó kedéllyel lefolyt bálnak, mely azonban leginkább csak erkölcsi sikert aratott, reggeli 6 órákor lett vége.

Álarczos-bál. A jótékony nőegylet által minden évben rendezni szokott álarczos bál hétfőn este (az eddigi szokás ellenére a „Hattyu”-teremben) reményen felül jól sikerült. A páholyok mind elkeltek s az óriási terem a szó szoros értelmében zsúfolásig megtelt — legnagyobb részt női — álarczosokkal és kíváncsi nézőkkel, kik egymás titkait kutatva és — a szerencséseknak — ki is találva, fesztellenül mulattak. Kár, hogy az aránylag nagy terem szűkebb bizonyult a sok

vendég befogadására, kik — legcsekélyebb számításra, 500-on felül jelentek meg, minék következtében a táncz-teremben kiállhatatlan hőség uralkodott. Éjfélkor az álarczosok nagy része — álarcukat fenntartva eltávozott. Az ott maradtak 1/2 4 óráig a legnagyobb jó kedvvel táncoltak.

A kereskedelmi bál rendező bizottsága, mint értesültünk, minden lehető elköveté, hogy a kereskedelmi bál, mely iránt az egész városban nagy az érdeklődés, a legfényesebbek egyikévé tegye s e nemes buzgalmat, a jól megválasztott bálbizottságot s különösen annak derék elnökének, Kúnd József segélyegyleti igazgatónak rendezői képességét tekintve véve, hisszük, hogy a kereskedők bálja a legfényesebb sikert fogja a farsangban aratni. Ily nagy bálak rendezésénél a megítélés szétkülönbözése és kézbesítése körül a rendezőségek csaknem elmaradhatatlanok s minthogy ily rendezőségek, mint azt a rendezőség tapasztalja, jelen esetben is történtek, a rendezőség lapunk utján is felkéri azokat, kik a kereskedelmi bálra mindaddig meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, hogy ez ügyben a rendező bizottsághoz fordulni sziveskedjenek.

A baranyamegyei hadastyán segélyegylet saját segélyőz alapa javára 1885. évi február hó 8-án a Scholtz-féle sörcaernokban tánczvigalmat rendez. A zenét a helybeli 52. számú gyalogezred katona zenekara látja el. — Belépti jegyek személyenként 60 kr. előre várthatók: Alt és Böhm, Tighman Alajos, Gyimothy Gyula és Sohr Jakab kereskedő uraknál és az egyleti pénztárnok Posselt Reinhold urnál az irtalmasok épületében. Kezdeté 8 órákor.

A „Pécsi kath. Legényegylet” ifjúsága saját egylete javára 19-én a „Hattyu”-teremben zártkörű tánczvigalmat rendez. Belépti díj 50 kr.; nem tagoknak 1 ft. Jegyek Feszti Károly úr kereskedésében és a bál napján a pénztárnál várthatók. Kik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak sziveskedjenek a rendezőséghez (mezeje utca 22.) fordulni.

Halálozás. Czigliányi Béla törvénytörési bíró és nejét forrón szeretett 2 esztendő kis fiuk, Imre, pénteken este torokgyilkban történt elhalálása következtében fájdalmas csapás érte. — A kis áratlan halálán megszorodott szülők fájdalmát enyhítse azon tudat, hogy bínatukban barátai és ismerőseik nagy tömge vesz részt. Áldás lebegjen a kis halott emlékeztén.

Új postahivatal. Folyó év január 6-án Baranyamegye Püspök-Bogád községében kir. postahivatal lépett életbe. Összeköltöztetés a Püspök-Bogád és Úszög közt berendezett gyalog-küldőnczjárat által nyeri s kézbesítő körét Püspök-Bogád és Romonya községek képezik.

A rablétszám a pécsi kir. fogházban december 31-én 180 egyénből állott, kik közül 167 férfi, 13 nő. A foglyok között volt vizsgálat alatt 4, fellebbezés alatt 14, jogerejűleg elítél 152. Egy éven felül, fegyház vagy börtönbüntetésre elítélte 64, kik ez idő szerint el nem szállíthatók.

Mohácsi hírek. A mohácsi olvasókör 4-én tartá tisztújító közgyűlését, melyen a tisztikar következőleg alakult meg: Erdeődy Gy. elnök, Filep E. alelnök, Mittler J. főjegyző, Kisszély N. J. aljegyző, Sebők M. pénztáros, Reberics K. igazgató, Reberics M. könyvtáros, Millich P. ügyész. — A mohácsi önkéntes tüzoltóegylet tisztikara 6-án választotta meg. Elnök Deutsch Lipót országgyűlési képviselő, alelnök Doikits Antal, titkárla s ovszky Ö. ön, aljegyző Reberics Károly, szertárnok Bárány Lajos, orvos dr. Bárány Géza, főparancsnok Filep Endre, alparancsnok Fischer Ferencz, pénztáros Priebék József.

A „Gondúzó” 16. számát vettük, mely egyszersmind az 1885. év első száma a következő részben új és érdekes tartalommal: „Újví vers” költemény Komócsy Józseftől.

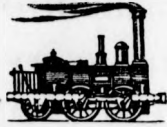
ugy van, hogy mai nap már annyira elűntük a löbbi négylábuaktól és a földgömbön a legmagasabb rangot foglaljuk el.

De ha igen komolyan veszszük a dolgot és eredetűnket analysisni akarjuk, nem nagy különbséget fogunk mi, a természet urai fölmutathatni. Az ember teljesen azon típus, azon minta szerint van képezve, mint a többi emlős állatok. A corszónknak legszebb hölgye bármily gyöngéden tipeg is piczi lábain a sikamlós járdán, csontállománya nem különbözik az orangutangétól vagy más kisebb majométól, (és ezalatt nem értem azon majomét, ki öt lépten nyomon követi, üldözi); de még a fókáétól vagy czethaltól sem. Pedig már csak megengedik, hogy nagy és szembetűnő a különbség. De ezek a tudósok kegyetlen emberek, még azt is kiküértették, hogy az idegek érzési tehetősége, a vér keringése, a szív dobogása sem különböz; már csak az hiányzott, hogy be nem bizonyították, hogy a czethal már ép úgy tud hevílni kedvese, szíve választottja iránt, mint nálunk az erős nem, pedig a majomról csakugyan állítják, t. i. szakavatottak, hogy éppen úgy tud kacsintgatni és coquetirozai, mint . . . de már csak ki nem mondom, mint ki.

A majom mint gyönyöreinknek, úgy nyomorainknak is bajtársa. Higyjék el és vigasztalódjanak, mint mi szegény emberek e ná-

hás világban a majom is megnáthasodik, torokfájásban is szenved és a tüdőhurut nála gyakori betegség, ugy, hogy tüdővészben sok szegény majom veszt életét. De még a gutaütés is éri, gyakran rontja a gyomrát, sőt fejfájásban is szenved, pedig nem is adózott, de még a nobilis migraine is gyötri, éppen ugy, mint az előkelőnkéi is divatos. Szürke hálgy is előfordul náluk, pedig nem roatják szemeket bőbeszédű honatyáink nyomtatott szöszönével. Csak abban nem okosabbak dedunokáknál, ha lebetegsznek, mint ez az állatkerben gyakran előfordul, hát nyelik ám az orvosságot, két várya várják az orvost és türelmesen vizsgálattják magukat. A dohányzásban nagy gyönyört lennek, hogy ez a trafikdohányról is állítható arról hallgat a krónika, a théat, kávé és rumot, egyáltalában a szeszes italokat nagyon szeretik s nem is kérdik, hogy pancsolva van-e, vagy nem? Brehm szerint a pavianoakat Afrikában ugy fogják, hogy nagy, erős sörrel telt edényeket állítanak, a melyből isznak és lerészegednek; no a mi sörűnkkel már nem lehetne majmot fogni, de még kapni sem. Ha megmámoreodnak a majmok, a kijózanodás ép oly nagy katzenjamert időz elő náluk is, mint minden tisztességes embernél. Mindezen tények mutatják, hogy izlésük is sokban hasonlít az ember izléséhez és ilyetűn az idegrendszer is rokon ellenhatással bír.

(Folyt. köv.)

VASUTI MENETREND.

A Budapest-Dombóvár-Üszöghi vonalon:
 Budapestről indul a 302. sz. vonat reggel 8 ó. 15 p.
 Pécsre érkezik " " " " d. u. 5 " 35 "
 Pécsről indul " " " " " 5 " 55 "

Az Üszögh-Dombóvár-Budapesti vonalon:
 Pécsre érkezik a 301. sz. vonat d. e. 10 ó. 15 p.
 Pécsről indul " " " " " 11 " 05 "
 Budapest-Kelentőldre érkezik " " este 8 " 18 "

A Mohács-Barcsi vonalon:
 Budapestről indul az 1. sz. vonat reggel 8 ó. 15 p.
 Pécsre érkezik " a 11. " " este 7 " 45 "
 Pécsről indul " az 1. " " d. u. 5 " 46 "
 " a 11. " " reggel 7 " 53 "
 Pécsről indul " az 1. " " d. u. 6 órakor.
 " a 11. " " reggel 8 " 10 "
 Barcsra érkezik " az 1. " " este 8 " 17 "
 " " a 11. " " d. e. 10 " 58 "

A Barcs-Mohácsi vonalon:
 Barcsról indul a 2. sz. vonat reggel 8 ó. 20 p.
 " a 12. " " d. u. 5 órakor.
 Pécsre érkezik " a 2. " " d. e. 11 " 02 "
 " a 12. " " este 7 " 21 "
 Pécsről indul " a 2. " " d. e. 11 " 17 "
 " " a 12. " " este 7 " 36 "
 " " a 16. " " reggel 6 " 10 "
 Mohácsra érkezik " a 2. " " d. u. 1 " 54 "
 " a 12. " " éjjel 10 " 07 "
 " " a 16. " " reggel 8 " 55 "

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Fekete Mihály.

H I R D E T É S E K .

HOFFMANN KÁROLY

asztalos-műhelye és bútorkáptárak
 PÉCSETT, Ó-Pósta-utca 12-ik szám.

Mindenféle (saját gyártmányu)
 politurozott, fényezett és konyha-bútorok,
 szőnyeges és vas-bútorok,
 tükrök és ablak függöny-tartók
 raktárával.

Thonet-féle hajlított faju nád
 vagy fa-ülőkéjú székek eladása

Teljes stilszerű bútorzatok, mindenféle asztalos munkák
 és javítások elvállaltatnak.

Bútor-csomagolás és szállítás minden irányban.
 Árjegyzékek ingyen kaphatók.

Minden-féle

esokrok, koszorúk, diszítések és
 kert-alakítások

készítésére, megrendelésére és szállítására,
 virágok, dísznövények, rózsák,

gyümölcs és diszfák,
 valamint

diszcserjék

nagy választékának birtokában a legjutányosabb
 árak mellett tisztelettel ajánlja magát a n. é. közön-
 ség figyelmébe

Közt Ferencz, mű-kertész.

Hirdetmény.

A „Baranyamegyei takaré- és hitelbank“ felszámoló bizottsága részéről közhirre
 tétetik, hogy miután a f. hó 11-ik napjára kitűzött közgyűlést megelőző 8 nappal előbb
 annyi részvény a bankpénztárnál a részvényesek részéről le nem tétetett, amennyi az
 alapszabályok 13. §-ban közgyűlés tartás céljából előírva van, ennél fogva az alapszabá-
 lyok 19. §. határozatához képest újabb közgyűlési határidőül

**f. é. febr. 1-ső napja d. e. 10 órára Pécssett Ullmann Károly
 váltóüzleti helyiségében (Király-utca 7. sz. a.)**

kitűzetik azzal, hogy ezen közgyűlésen a jelen leendő jogosult részvényesek által, kik rész-
 vényeket a közgyűlést megelőző 8 nappal előbb a bankpénztárnál letenni tartoznak, az
 alábbi tárgysorozat elintéztetni és a felszámolás befejeztetni fog.

Tárgysorozat.

- 1) Felszámolási jelentés a felszámolás eredményéről.
- 2) Zármerleg megállapítása.
- 3) A felhasználást ellenőrző bizottsági tagok tiszteletdíjának meghatározása.
- 4) Némely még fenforgó kétes követelések iránti intézkedés.
- 5) A részvényenként felosztandó összeg megállapítása.
- 6) Javaslatétel a felszámolás befejezte után teendőkre nézve a társulati könyvek, irományok
 elhelyezése, törlési okmányok stb. iránt.

A „Baranyamegyei takaré- és hitelbank“ felszámoló bizottságának
 1885. évi január 9-én tartott üléséből.

KIS HIRDETÉSEK.

E rovatban minden szó beiktatása a kiadóba kerül, hirdetések után, melyek a hirdetőfélnél külön lakozmível is el vannak látva, még 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beklüditik.

Foglalkozást keres egy hivatalnok, 3 órától estig. Jártas a rácz nyelven. Értesítések a kiadóhivatalba küldendők.

Kitüntettetett:

BÉCS, TRIEST, 1882, KECSKEMÉT, FEHÉRVÁR, WELS.

Egger-féle dijjutalmazott különlegességek.

Az Egger-féle mellpastilla, általános ismert és kitüntettetett szer köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen, elannyira, hogy számos bel- és külföldi szaktudós e nemben a legjobbnak ismerte el. A 25 és 50 krajczáros eredeti dobozok Magyarország minden nagyobb gyógyszer-tárában kaphatók.

Gyomorhaj ellen Egger féle Sodapastillák mindenféle gyomorhajok, emésztéshiány, gyomorrhev, bél-tunyaság, görvély, halványság, ismétlődő főfájás ellen. Ezen pastillák, melyek egy ezen célra készült és szabadalmazott gépen készülnek, könnyen olvadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lélegzést, — Egy eredeti doboz utasítással 30 kr.

Egger zuzmohnövény cukorkái (lichenis car-raghen) a leg-finomabb anyagból készült, hatásuk nedvesítő köhögési inger csillapító szer. Igen kellemes gyümölcsízűek, különösen óvják a légzési szerveket a száradástól. Szónokok, bírók, színészek, tanítók, különösen mindazok, kik hivatásuknál fogva sokat beszélnek, el ne mulasszák ezen kitűnő cuk-rokat használni. Daczára jószáguknak könnyen beszerezhetők, 1 doboz 15 kr.

Ezen különlegességek városunkban eredeti árban kaphatók; Balás Odön gyógyszerész úrnál, Kovács M. gyógyszerész úrnál, Sipőcz István gyógyszerész úrnál és az Irgalmasrend gyógyszer-tárában. 678

Pacher E. Pécssett.

Szécsényi-tér 17. sz. (a bazár alatt.)

Ajánlja a mai kor igényeinek minden tekintetben megfe-lelőleg

ujjonan berendezett

teljes választéku

nagy gyári raktárát

üveg, porcellán, kőedény, majolika árukból, zománczo-zott és fényezett vas és pléh-fűzőedények és víztartó edényekből, mindennemű konyha-felszerelésekből,

fali álló- és függő-lámpákból és

csillárokból,

mindennemű

kés, villa és kanalakból, a legjobb minőségű berndorfii chinai evőeszközökből, ércz, fa, bőr, plüsch, chinai ezüst, tajt, borostyánkő és elefánt csont árukból.

Csehországi és belgai legjobb minőségű

üveg-táblákból, szines és mintázott üvegtáblákból, tükör- és tetőtáblákból, képereteknek való fekete, arany és faragott keretekből, mindennemű illatszert és szappanokból, legjobb minőségű rizs-porból, és sőkőp-nyekből, séta-pálczák, férfi napernyők, utazó táskák és bőröndökből, kézi kosa-rakból és kauschuk árukból

legolesőbb gyári árakban,

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

PACHER EDE.

Nyomatott a lyceumi nyomdában (Feszti Karolynál; Pécssett, 1885

Legnagyobb vasbutor és Sodronyszőnyeg-gyár

SCHREIBER MOR

Budapesten, Fegyvertár utca 6. szám.

Ajánlom mindenféle vasbutor készítményeimet, mint

Ágyakat 4 frt 50 krtól.

Gyermekágyakat 8 frtől.

Mosdóasztalokat 2 frt 50 krtól.

Ruhafogasokat 5 frtől kezdve fölfelé.

valamint mindenféle kerti butoraimat és e szakba vágó minden cikkemet a legjobb anyagból a legújányosabb árakon.

== Az újra elárusítók kedvezményekben részesülnek ==

== Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. ==

Jelentés!

Az általam rendezett zártkörű

polgári tánczvigalom

Csütörtök Január hó 15-én tartatik meg.

Tévedésből netán meg nem hívott hölgyek és urak felkértemek, hogy Nick Károly, Kammerayer czukrász és Rihmer I. könyvkötő úr kereskedésében jegyeiket elhozatni méltóztassanak.

Mély tisztelettel

TOMANEK KÁROLY,
vendéglős a Scholez-féle
sörszarnokban.

958

MEGHIVÓ.

A „Barcsi sertéshizlalo részv.-társaság“

f. è. február hó 11-én d. e. 11 órakor

Barcstelepen, az „Orpheum“ termében

közgyűlést

tart, melyre a t. cz. részvényesek ezennel tisztelettel meghivatnak.

Minden részvényes, illetőleg meghatalmazottja, ki jogával élni akar, köteles joga alapját képező részvényeit, melyeknek azonban leg-alább 6 héttel a közgyűlés előtt nevére kell írva lenniök, 5 nappal a közgyűlés megtartása előtt az igazgatóságnál letenni. E felett igazolási jegy állittatik ki, melyert a letett részvények bármikor visszaadtnak.

Barcstelep, 1885. január 9.

Az igazgatóság.

Targyosorozat:

- 1) Az igazgatóság jelentése eddigi tevékenységéről.
- 2) A kibocsátott részvényekre a további befizetés iránti határozat-hozatal.